

in nob. Vero. et S. d. tit. lib. 5. tutus. col. 3. de in integ. resti. vbi q currit minori sed restituitur. sed tu vide. l. 7. lib. 5. ordina. rega. vbi disponitur q non detur isto casu re stitutio. quid autē de transcurso biēniū, vel triēniū dati emphiteote, an currat minori. vide glo. in. l. si tutoris. C. de administra. turo. dum tenet q non currat illud tēpus minori Alberi. tñ post vber. in. d. l. fi. col. 3. vult con trarium. vide ibi per eū. qd etiā si minor impetrauitve nia etatis an currat contra eū pscriptio? vide p Alberi. in. l. ea q. vers. quarit vbert. C. de tēpo. in inte. resti. vbi distinguit, q aut res in qua currebat p re scriptio exige bat decreti in

que ellos nasciessē, a o fueffen estableci dos por herederos de otros, ouieffen comēçado a correr, b cōtra aq̃llos a quiē los menores heredassen: estōce bien correriā contra ellos e empercer les yā. Pero po drian demandar restitutio, c del tiempo, que contra ellos fueffe corrido, mientra que erā menores. Mas las pscriptiōes que son de treynta años o dende arriba empecen a los que son menores de ve ynte e cinco años, e mayores de catorze

* Non solum minor, sed etiam ecclesia rex vel communitas ciuitatis vel loci restituitur intra quadriennium a tempore lesionis, vt mi nor: sed si lesio in alienatione fuit vltra dimidia iusti pretii restituetur intra xxx. annos a die alienationis computandos. h. d.

§ *Lex finalis.* Ecclesia respublica est, quia ius publicum consistit in sa

cris, & in sacer dotibus. l. i. ff. de iust. & iur. & ideo semp iure minoris, seruati illa. c. i. cauditis. de in int. restitu. Hostien. dere stitu. in integ. in summa. & sic. cui ad fin. & nota q potest ecclesia pete re restitutio nem cōtra cō tractum, vel nullitate con

años, d e corren contra ellos, como quier que puedē demandar al juez restitutio, e que nō pierdan ninguna cosa, por todo el tiēpo q fuerō de menor edad, e han de mas quatro años, f segū q es sobredicho.

¶ *Ley. X. Como las eglefias e los Reyes e los con cejos, pueden demandar restitucion, por aque llas mismas razones que los menores. In. Cuax*

Varia pag. 79. n. 14.

Or que los bienes de las eglefias, g e de los reyes, h e de los

tractus coram iudice ecclesiastico. c. ad nostram. & ibi Abb. de reb. ecclesie nō alien. an autem possit peti in integrū restitutio per per sonam ecclesie pro eo q concernit suā dignitatem vel beneficiū: vi. Abb. in. c. pro illorum. in vltimo nota. de praben. vbi refert not. di ctum Ioan. And. in. c. veniens de transactio. q si persona ecclesiastica cōtraxit & obligatio sit psonalis veluti sup fructib? si in cōsequentiā ledere? ecclesia poterit petere restitutionē in integrū, secus vbi tñ le dederet psona quo ad fructus quos faciebat suos. & ibi etiā allegat gl. 2. in de. vna. de in integ. resti. dū tenet q vbi ecclesia nō ledit licet le dant psona ecclesie nō cōpetit restitutio. poterit ergo capitulū alicuius ecclesie in bonis suis petere restitutionē in integrū, prout etiā fir mat Inno. in. c. nisi. de praben. qn capitulū ledit in iurib? suis secus si lederet psona & singulares ipsius capituli, vel eps in iurib? cōpetentib? psona sua prout dixit p dicta glo. & etiā Abb. in. c. i. colū. pe. de in integ. resti. similiter hospitalia, & alia loca pia gaudet hoc beneficio, secundū Ioan. Andr. in. c. 2. de in integ. resti. lib. 6. & in. c. requisisti. de testa. bonus tex. in. l. oia. C. de sacros. eccle. Abb. in. d. c. i. colū. pe. vbi dicit q collegia nō pia nō gaudet hoc bñficio subdit tñ q gaudebit collegiū scolariū, q in eo sunt multi minores. 25. annis. vi. etiā Abb. in. c. relatu. el. i. de testa. in fi. hospitalia & o priuata non cōstructa epī auctoritate non gaudent priuilegiis priorū locorū vnde neq; gaude bunt in integrū restitutione neq; p̃sidentes talib? hospitalibus pri uilegiis clericorū, neq; relicta hospitali acquirēt sibi, sed eps distri buet inter pauperes. Bal. notabiliter. in aucten. hoc ius p̃rectū. col. 2. C. de sacros. san. eccle. vid. per eundē. in. l. orphanotrophos. in versu. quaro vtū. lex. C. de epis & cleri. & notabiliter per eundē. in. l. si q ad declinandā. 12. & 13. col. C. de epis & cleri. & notabiliter per Rochū. in tracta. de iur. patro. fo. 18. & 19. & adde Abb. in. c. 2. de cōsue. 2. notabi.

h *¶ Reyes.* Et nimirū, si Regibus in regnis suis competat restitutio, quia apud eos est vniuersalis respublica romanorū, vt tradit Bal. in. l. 3. C. ad Trebell. vbi dicit q vniuersalis respublica romanorū non est nisi apud imperiū, & etiā apud Reges in suis regnis tñ & cū respublica romanorū hoc ius habet. vt in. l. respublica. vbi glo. C. ex quib. caus. maio. sic etiā Reges debēt habere & ex hoc videt male dixisse Petr? quē refert Alberi. in. d. l. respublica. q Rex Francie in causa sua, vel re gni non posset restituere. Idem etiā voluit Lucas de pēna. in. l. cubicula rios. C. de p̃p̃o. sacri cubiculi. lib. 12. Cuius cōtrariū cauet expresse in ista. l. & idem videtur probari de iure antiquo, vt habetur in. l. re publicam. C. de iur. rei publi. lib. 11. intelligendo de republica roma norū quā est hodie apud Imperatorem vel Reges, vt dixi. & vt decla rat Bal. in. l. 1. C. de heredita. vel actio. vendi. duplex est patrimoniū Regis vnum quod appellat fiscale, puta introitus, & exitus camere fiscalis, aliud appellat totius patrimoniū regalis, & quā sunt in atero patrimonio regis, & in vtroq; patrimonio intelligerem. l. istā cū indistinctē loquatur, & militet eadem ratio, & facit. l. fina. C. q dar. tuto. pos. & l. idem Iulianus. §. cōstat. versu. si verō salustianos hortos ff. de legatis primo. & C. de fund. patri. per totū. & q ibi per glo. in rubrica. & nō bene videt dixisse Alberi in. d. l. respublica. cū conclu dit, quod fisco non competat restitutio dicens non subesse eadem rationē in fisco q in republica, qā respublica romanorū est omniū caput & magistra, & facilius subest lationib? quā fisco, & qā fiscus & respublica non sunt idem, vt patet. C. ne fiscus. vel respubli. in ru brica, nam post imperium translatum in principem a republica ro manorum respublica absolute sumpta est Fiscalis imperii, vel Re gis: vt dixit Bald. vbi supra, & tenet etiam Salic. in dicta. l. respubli.

Ab. tit. de in integ. res in decret. et lib. 6.

- a *¶ Nasciessē.* Licet existeret in vtero, vt i. l. etiā ei la picola. ff. de mino.
- b *¶ A correr.* Approbat opinionem Azo. in summa. C. in quib. casib? in integ. restitu. nō est necessa. q cōiter approbat & reprobat opinio nē vber. & Alber. Papien. & Iacob. de Are. qui dicebant non currere p̃scriptiōē longi tēporis, vel minorē minori, siue cepta esset cum defuncto, siue cum minore qui ita intelligebant. d. l. fi. per tex. in. l. fi. in fi. C. si maior fact. aliena. fin. decreto. ra. hab. quam dicit veriorē Alberi. in. d. l. fi. col. 2. dicēs ita de facto obtinuisse corā magnis p̃tis.
- c *¶ Restitutio.* Adde. l. 1. C. si aduers. v. l. ucapio. & l. etiā ei. ff. de mino.
- d *¶ Mayores de catorze años.* Contra pupillū enim non currit p̃scriptio l. bona fidei. ff. de acquir. rer. domi. l. sicut in rem. vbi glo. C. de p̃sc. 30. vel. 40. anno.
- e *¶ Restitutio.* Approbat opinionē Azo. & Ioan. de qua in glo. fi. d. l. fi. quā est cōis bene tñ fatentur: q si p̃scriptio incipit a minore vera sit opi. Alderici. de qua in. d. gl. cū compleri non possit p̃scriptio, nisi in etate maiori, & etiam quadriēnio lapso restitutionis, & ideo non cōpeteret restitutio. l. fi. C. de tempo. in integ. restitu. & ita tenet Alberi. in. d. l. fi. C. in quibus caus. col. 4. Angel. ibidem. col. 1. & Alberi. in. l. fi. versu. denuo quaro. C. de tempo. in integ. restitu. Odofred. tñ relatus ab Alber. in. d. l. fi. C. in quib. cau. in integ. resti. dicit quod etiā si p̃scriptio incipiat a minore, & sic solum cōpleatur in maio ri etate adhuc detur restitutio, quia cū lesio ex p̃scriptiōe consu matur in maiori etate quadriēniū incipit currere a die cōsumma te lesionis. arg. l. 1. §. annus. ff. qn act. de pecu. est anna. & q quadriē niū incipiat a completa p̃scriptiōe tenent Bar. & cōiter Docto. in. d. l. fi. C. de tēpo. in integ. resti. qn tēpus ex quo fuit causata lesio fuit plus quadriēnio, vel tantūdem, & si fuerit minus tunc solū. j. tantum tēpus quantū fuit tēpus lesionis, vide per Bar. Bal. Ange. & Salice. in. d. l. fi. C. de tēpo. in integ. restitu. & p Francif. Balb. in tracta. p̃scri. fol. 63. col. 2. versu. 2. quaro. Ecclesia tñ. semper habet quadriēniū inte grū, licet tēpus lesionis fuit minus, vt in clem. 1. de in integ. resti. vbi & glo. voluit idē esse in priuatis personis, sed p̃cedēs opinio legista trū est cōis. ex. l. tñ. fi. j. co. ṽr approba. opinio. gl. in. d. cle. i. vi. ibi.
- f *¶ Tuerte tñ q si p̃scriptio fuit cepta in minori etate & cōpleta in maiori etate adhuc habet locū restitutio, vt dictū est debet tñ intelligi qn cō pleta fuit in quadriēnio, & sic emerit lesio in quadriēnio sec? si emer sit post quadriēniū cōtinuū, qā cū tñ restitutio orta denegaret post ea multo magis impedit natiuitas ei?, scdm Bar. in. d. l. fi. C. de tēpo. in integ. restitu. in fi. & sequit ibi etiā Bald. in. fi. dicens esse notandū.*
- g *¶ Quatro años.* Et a quo tēpore currat quadriēniū. vide in glo. p̃cedē ti, & istud tēpus ab initio est vtile, vnde nō currit p̃babiliter ignorā ti Bal. in. l. falsam. C. si ex fals. instru. Iaso. in. §. rursus. colū. 16. Inst. de actio. Francif. Balb. vbi. §. fol. 36. col. 3. Alex. con. 63. col. 4. in. 4. volum.

¶ Lex finalis.